

derens Krav. Det er ganske vist, at der ikke endnu er fundet nogen Grundvold for dette Krav. Det er tværtimod bekendt, at det ikke kan begrundes paa Eiendomsretten, og blandt de forskjellige Rilder, hvorfra dette Krav skulle udspringe, staar det endnu dunkelt, hvor det skal søges. Man vil væsentligt lade sig nøie med at støtte Kravet paa en vis Billighed, som skulde tale for; at en Opfinder skal have en Beskyttelse for sin Opfindelse eller en Belønning for, at hans Opfindelse hurtigere, end det ellers kunde ventes, kunde komme Samfundet til Gode; men hvorvidt dette Billighedskrav kan forliges med Samfundets Ret og Industriens Lavn, det tales der ikke om. Med Hensyn dertil synes man at ville gaa overmaade let hen over Sagen. Det kan jo dog ikke oversees, at i samme Grad, som man beskytter Opfinderen, i samme Grad indskrænker man Samfundets og Industriens Frihed. I flere Lande, s. Ex. i Frankrig, er man nu kommen saa vidt med Hensyn til det Patentvæsen, som berører visse Industriegrene, at Fabrikkerne nødes til at forlade Landet og flytte deres Fabriker til Schweiz, da de ikke kunne konkurrere med de schweiziske Fabriker, fordi de franske Fabriker maa betale Patenthavere for alle Forbedringer ved Maskiner og Tilvirkningsmaaden, medens den schweiziske Fabrikant kan tilegne sig disse Opfindelser og Forbedringer af Maskinerne samt i Tilvirkningsmaaderne, uden at give Noget derfor. Det Samme vil jo let sees at blive Tilfældet her, naar vore Fabrikker af Patenthavere i Udlandet eller Indlandet skulle kjøbe Tillabelsen til at benytte ethvert Fremskridt, som der sker i de paagældende Industriegrene, og det kan dog ikke modsiges, at Tilvirkningen her i Landet af de paagældende Gjenstande da vil være forbunden med langt større Besværligheder end naar vi uden Hindre af Patenter kunne frit og uden Betaling erholde Nyttens af Opfindelsen rundt om i hele Verden. Det synes dog ogsaa at være ganske naturligt, at efterhaanden som Kundskaberne til Naturkræfterne og Naturlovene udbredes og blive Almeneiendom, maa Enhver kunne benytte den Opfindelse, hvortil han ved Selvtænkning og ved disse sine Kundskaber kommer, uden at være indskrænket derved, at en Anden muligens ligeledes samtidigt har fundet paa det Selvsamme, men har skyndt sig med at faae Grebet herpaa. Det er jo for en meget væsentlig Del paa Kjendskab til Naturkræfter og Naturlovene, at den største Del af Opfindelserne beror. Der behøves ei heller nutildags nogen Opmuntring til at fremkalde Opfindelser. Der er to Kræfter, der fremdrage Opfindelserne. Det er for det Første Videnskaben, som har en naturlig Trang til at kaste sig over Problemer og søge dem løste, og det er dernæst den Trang og Stræben, der findes hos ethvert Menneske til at gjøre sig sin Forretning saa indbringende som muligt og gjøre sig Livet saa behageligt som muligt.

Disse to Kræfter samvirke og ville absolut frembringe de nyttige Fremskridt, hvortil der for Industrien og det daglige Liv er Trang. Der var vel en Tid, hvor det kunde behøves at give Videnskaben Impuls til at bringe sine Gatte frem til Industriens Nytte ved særlig Belønning, men nu har virkelig Industrien taget Videnskaben saaledes i sin Tjeneste, at det Slags Opmuntringer ikke behøves. — Rundtom i de Lande, hvor Patentvæsenet grasserer, er det nu gaaet over til i mangfoldige Tilfælde at blive en Urimelighed. — Jeg skal ikke komme ind paa, hvad jeg ved Iste Behandling omtalte, al den Spunding og Spekulation, som drives dermed; men Spørgsmaalet er jo, saaledes som Flertallet forekommer mig at have stillet det, om der, som Flertallet mener, vilde forvoldes Skade, dersom man ikke ved Belønninger gennem Patentter vilde søge at fremkalde Opfindelser. Dette forekommer mig altsaa at være Hovedspørgsmaalet, om Industriens Udvikling vilde staa stille, om Samfundet vilde miste og gaa Slip af saadanne Fremskridt, som det nu erholder gennem Patentvæsenet, af gode Indretninger og Forbedringer paa alle Omraader, dersom der ikke gaves Patenter. Det tror jeg nu rigtignok ikke vil være Tilfældet. Men jeg vil vende Spørgsmaalet om: Viis os da, hvilke Opfindelser, hvilke af de store Opfindelser, der ere komne Menneskeheden eller Samfundet til Gode, der hvile paa den Udgang, der har været til at faae Patent? Eller vilde de ikke uden en Patentlovgivning være komne frem? Jeg tvivler meget om, at det vil kunne siges om nogen af dem. For ikke at nævne alle de gamle Opfindelser, der ere flete ved Archimedes eller Galilei eller Newton eller Fulton, som vistnok ikke under deres Granskninger have tænkt paa et materielt Udbytte gennem Patenter, vil jeg blot spørge, hvilke Opfindelser er der her i Landet fremkaldt ved Udgiften til at faae Patent? Jeg tvivler om, at der kan nævnes ret mange. Jeg veed i alt Fald, at en af de Opfindelser, som vi som Danske kunne være stolte af, er gjort her i Landet, nemlig Ørstedes Opfindelse af Lovene for Elektricitetens Forbindelse med Magnetismen, ikke kom frem ved nogen Udgift til at faae Patent; den vilde være kommen frem, uden at der havde været Patenter. (Fischer: Det er ingen industriel Opfindelse. Indenrigsministeren: Ja, det er netop hele Sagen!) Jo, det er en Opfindelse, som i højeste Grad er bleven til Nytte i Industrien, som er Grundlaget for mangfoldige senere virkelige industrielle Opfindelser; men ganske vist var Opfindelsen i den Stikfælle, hvori den kom frem, og hvori Ørsted overlod den til Verden, ikke endnu nogen industriel Opfindelse. Den var vel ikke kommen frem fra Ørsted, hvis ikke Volta havde eksisteret, og den var vel ikke bleven benyttet paa den Maade, hvorpaa det senere er fket, hvis ikke Ampère og Arago vare komne til og havde paa- vist, hvorledes Elektricitet fremkalder Magnetisme